

ALBINA

Une de două ori în septemana: Joi-a și Dominec'a; era cându va pretinde importantă materielor, va est de trei sau de patru ori în septemana.

Pretiu de prenumeratiune,

pentru Austria:
pe anu întregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patraru 2 fl. v. a.
pentru Romania și strainetate:
„ anu întregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptulu Redactiune Stationgasse Nr. 1, unde sunt a se adresă si corespondintiele, ce privecu Redactiunea, administratiunea și expeditiunea; câte vor fi nefrancate, nuse vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 sr. pe linia; repetiri se facu cu pretiu scadutu. Pretiu timbrului câte 30 sr. pentru una data se anticipa.

Invitare de prenumeratiune

„ALBINA”

pe semestrulu alu II-lea, resp. patrarulu alu III-lea alu anulu curinte.

Pretiturile si conditiunile se vedu in fruntea foi si resp. te-am publicatu in nr'ti precedinti —

Budapesta, in 12/24 iuliu 1875.

Deja foile domnilor se ocupa de — ordinea lucrărilor Dietei ce are a se intruni la 28 augustu.

Acésta Dieta, dupa socotél'a acelor foi, pana pe la 20 sept. séu dóra si mai lungu, se va ocupa de — verificări, de constituirea sa, si de desbaterea adresei.

Apoi va alege delegatiunea, carea in data se va ocupa de lucru, adeca de votarea speselor comuni pentru anulu viitoriu 1876.

Pana pela mediloculu lui optomvre, asiá se crede, ca delegatiunile vor fi votatu cele vr'o suta si vr'o douăzeci si mai câte-va milliône!

Dup'aceea Diet'a si-va continuá ea — marile afaceri, adeca se va apucá si ea de votarea bugetului pentru 1876, si — se astepta, ca pana la feriele de cratiunu si de anulu nou, si aci se vor fi decretatu cele vr'o două sute si patru-dieci si câte-va milliône pe umerii tieriei, adeca ai bietelor popóra!

Astfelu — optimistii. Cei cam mai pesimistii pretindu, ca — este fora esemplu, si deci ne'ndreptatitu a asteptá, ca Diet'a magiara se termine unu bugetu asiá de curendu, mai vertosu — avendu acel'a a trece si prin cas'a magnatiloru, intre cari din urma tocmai astadi se afla multi opozitionali!

Si asiá — destulu ca cu ajutoriulu „Ddieului magiaru,” nalt'a stepanire liberale are se-si ajunga fericita — anulu de dile alu vietiei, de candu adeca este la putere, devenita aci, pentru d'a reformá, regulá, economisá si imbunetati starea tieriei si a popóralor, fora in sa d'a facutu alt'a, decâtu — si mai sentita tuturor — calamitatea, serac'a, anarch'a publica!

Acésta definitiune practica are se o cascige fusiunea si liberalismulu ministeriulu Wenkheim-Tisza dupa prevestirile ce ni facu organele acestui ministeriu, despre intentiunile sale.

Sé ni dica tota lumea — mintunosi si calumniatori, déca nu va fi asiá!

Si apoi, implinindu cu fericire unu anu la putere, acestu — minunatu de geniale si liberale ministeriu, (— nota bene, déca va fi se implinesca!) — firesce ca cea mai de aprópe ingrigire va trebui se-i fie: cum se-si intocmesca treburile, pentru ca — se mai implinesca — totu cu ajutoriulu Ddieului magiariloru — si alu douălea anu — asemenea fericitu?

Prim'a trebuintia va fi, precum damu cu socotéla, atunci, déca nu mai nainte — a contrage unu imprumutu, cu conditiuni — firesce orientali, adeca turcesci, firesce, căci spre Oriinte tindem noi. Vremu se dicemu, ca domni nostri, mergendu de a dreptulu a ocupa si civilisá Oriintele, firesce — imitédia pre Turcia, specialminte incátu pentru depredarea tieriei si imbogatirea bancariloru straini, — parte pentru d'a face pre popóra domóle, ca se primésca civilisatiunea, adeca mintiun'a in locu de cultura si libertate, parte pentru d'a face pre bancari amici buni, ca se-ii aiba spriginitori intru acestu mare opu!

Nici ca i s'ar siedé acestui „liberal” ministeriu, a stepani atát'a timp,

fora nici una „operatiune finantiale,” cum se dicu astadi imprumuturile de stat!

Astfelu — de tóte este vorb'a, de tóte sciú se vorbésca foile, numai — despre usiurarea sarcinelor publice, nevoieru poporulu — nime nu scia se spuna nemic'a!

Si intr'aceea totu mai multu se dovedesce, ca — Dieu recolt'a n'o se ni aduca multi bani in tiéra, ér — essecutiunile de dári, o se lase bietulu poporu coasiurile góle si copii plangendu de fóme!

Tocmai o scire din Transilvania suna, ca 3000 de locuitori din Secuime si din tier'a Bersei stau se emigredie in Romania, ér domni dela putere fecera iute intrebare, ca — ce este caus'a?

Dar — ce alt'a se fie caus'a, decâtu ca — la noi poporulu nu mai póte trat de domni si de sarcine! Déca ar avé a face cu turcii, s'ar rescolá si la noi, casi in Bosnia si Erzegovina! . . .

D'ar fi Romania macar de trei ori cátu e, ca se emigrámu — tóte popóralu, cu micu cu mare acolo, si se lasámu pre domni magiari si cu magiaronii loru si cu — siogorii loru de peste Laita, se-si jóce — ei de ei senguri mandre-le, pana vor plesni de sburdati! —

Passivitatea incepe a fi apretuita!

Este pentru antai'a óra, ca o fóia domnesca, si inca cea mai veduta si mai latita dintre tóte, „P. Lloyd” celu atátu de desu inspiratu de susu, se ocupa cu seriositate de passivitatea nationalitatiloru, punendu temeiu pre ea si afland'o fórté periculósa.

O face acést'a numit'a fóia in nrulu seu de dominec'a trecuta, (nrulu 163.) intr'unu articlu speciale de fondu, luandu in consideratiune passivitatea asiá cum incepu a se manifestá ea nu numai in Transilvania, ci si la poporulu serbescu. Despre cea-ce se prepara peste totu la Romanii din Ungaria si Banatu, domni nostri inca nici nu visédia!

„P. Lloyd” — recunósce, ca invingerea morale a magiarismulu de la putere, cascigata prin trantirea multor candidati ai nationalitatiloru in cercurile nemagiare, si-are si partea sa cea intunecósa; reconósce ca — dieu nu erá, tocmai spre stricarea ideiei de stat magiaru — déca invingeau mai multi candidati ai nationalitatiloru la alegeri. Cáci: „Acesti domni, adeca deputatii nationalitatiloru, sunt — ce e dreptu, intre tóte imprejurările cátu se póte de nesuferibili in parlamentulu magiaru; de óra-ce ei, fiindu totalminte preocupati in sfer'a politicei loru nationali, pururiá sunt dispusi a lasá freu liberu furórei loru, ér la celelalte proprie lucrari ale casei, ei nu participa de felu, ba ei nu dau chiar nici desluciri despre certantiele speciali din cercurile ce reprezenta; cátra acést'a ei sunt cei declamatiunile loru góle, cu scene cele iritatórie, pre cari — le producu numai pentru scandalu.”

„Si totusi — ca nu este ne'ntemeiata judecat'a, mai bine este a suferi aceste tóte, mai bine a primí lupt'a despre dreptulu de stat — pe terenulu propriu a acestui dreptu, cu reconóscre spontana faptea a acestui dreptu tocmai prin ocuparea acestui terenu, are reconóscre apoi medilocitu se comunica si poporatiuniloru, ce privescu in acesti deputati pre reprezentatii loru.

„Passivitatea este celu mai reu inamicu alu acestei relatiuni. In acestu punctu constitutiunile se asemena muieriloru, pre cátu adeca si pentru unele si altele nemic'a nu este mai periculosu, de cátu nepassarea de ele!”

Amintesce apoi, cum la alegerile trecute nu numai in Transilvania, unde referint'a a remasu cea vechia si ide'i'a de activitate n'a facutu progresu la Romani, dar — chiar si serbii, alta data atátu de zelosi pre terenulu alegeriloru, acum se aretara fórté cunctatori si — pucinu caldi!

In fine amintesce de — specialulu si singularulu casu din cerculu alu douălea alu Mercurii, unde la 6 iuliu — nici unu alegetoriu nu se ivi pentru d'a esecutá actulu de alegere!

Despre celelalte cercuri romane din Transilvania — nu scie nemic'a, si anume nu scie, ca óre acea unanimitate, cu carea se alesera mai pretotindeniatu prin acelea deputatii, anume in pártile Nasudului, óre din cáti alegetori vor fi constatu?!

Dauna — nu se teme laudatulu organu, ca va suferi statulu prin acésta abstinencia, dar totusi este unu lucru fórté genante, a vedé o fractiune din poterile poporulu retragendu-se superata la o parte, intr'unu anghiu.

„Intre Romanii Transilvaniei de la 1848 s'a formatu o classe de inteligentia si functionari mai nalti, militaristi, preoti, profesori, advocati etc. care in totu casulu representa o potentia orisicare spirituale in acele párti si ar poté se intarésca elementele magiare, dar prin nefericit'a abstinencia se perde mai de totu”

Unic'a mangaiare a lui „P. Lloyd” e, ca incetandu acum sfasierea intre partitele magiare, acestora acuma fusiionate, li va succede prin potentiat'a loru putere atractiva, a infrange nefericit'a passivitate a Romaniloru din Transilvania! —

Slaba, fórté slaba mangaiare ce si-o face campionulu guvernamentalu!

Elu, déca ar avé ochii deschisi, ar trebui se véda si se reconósca, cum e tocmai puterea fusiionata a domnilor — este, carea prin potentia sa n'oralá si violente — a adusu passivitatea la o mai mare perfectiune si — a adusu se pre Romanii din Ungaria si Banatu, ca se o reclame cu tóta énergiá si ei, ca unic'a politica nationale, corespondentia constitutiunei si administratiunei magiare absolutice, demoralizatorie de poporu!

„P. Lloyd” nu tiene passivitatea Romaniloru de periculósa pentru procesulu a regenerare a statulu magiaru.

Semnu ca domni de la putere — au pricepu inca, séu se facu a nu pricepe adeverat'a insemnetate a passivitatei; semnu ca ei nu sciú bine cumpeni, ce va se dica pentru unu stat, carele vré sa fie numeratu intre cele culte si de dreptu, vré se se organizesie si asecuradie, — declararea — astadi a unei patri'a, mane a unei a trei'a párti, si dóra poimane a două párti de trei din poporatiunea sa, ca — nu vréu se scie nemic'a de drepturile si libertatiele sale publice mintiunóse, si — ca respingu de la sine esserciarea acelora, ne-avendu nici cáta incedere, stima, si iubire cátra supremii factori legelativi si administrativi ai statulu, si supunendu-se legiloru si ordenatiuniloru — numai de nevoia!

Ori cum primulu pasu de apretuire a acestei abnormitati in corpulu si organismulu statulu magiaru — lu-feece „P. Lloyd”; noi i recomandámu si lui si patroniloru séu amiciloru sei de la putere, se nu se oprésca la atát'a, ci — se mérga apretiuindu mai de parte, in tóte consecintiele sale passivitatea nationalitatiloru — cea actualminte essistinte, precum si — cea-ce se pregatesce, si noi suntemu convinsi, ca — fie domni de la putere patrioti, fie egoisti, nu voru poté a nu fi fórté ingrigiti asupra urmáriloru, asupra viitorulu! —

Un'a trebe se protesámu solenelu, in contra insinuatiunei cu totulu ne'ntemeiate, ca — deputatii nationali — afara de politic'a de stat si de nationalitate, despre celelalte intrebări ale tieriei, ba nici ale cercuriloru — nu s'ar fi interesatu. Adeverulu e, ca — ori unde si ori cátu ei au incercatu a se interesá, pururiá au fost respinsi, tocmai pentru ca au fost ei.

Celu mai eclatante esemplu ni sunt in acésta privintia propunerile facute intru interesulu fostei grantie militari. —

Budapesta, in 24 iuliu n. 1875.

Din strainetate inca avemu câte-va fórté interesanti de notatu.

Rescolá crestiniloru din Herzegovina, atát'a se cárti si despretiul de draguti nostri stepanitori din cóci si din colo de Laita, pana candu ne suprinsera scirile oficiali, cumca revolta — se fésca, cumca lovirile turcii cáte se intemplara, esira réu pentru turci, si in fine cumca cordonulu austriacu de la granitia a trebuitu iute intaritu! —

Din Spania, continua a sosi sciri totu despre inaintarea armatei regali si — strimatórirea Carlístiloru, cari déjà perdura o multime de inturture si de soldati, arme si munitiuni. —

Adunarea nationale a Franciei — totu nu vré se móra: ea votá prorogarea de la 4 aug. pan' la 4 novembre, de unde urmédia, ca alegerile nóvi adunári si a senatulu abia voru poté a aiba locu in prima vér'a anulu viitoriu. Intr'aceea adunarea presente votédia in óga mare bugetulu anulu 1876, a care suma totale pentru cheltuele e: 2569 milliône franci, intre cari interesele d'apá de ori'a publica facu: 1182 milliône, restulu de 1387 acoperindu trebuintiele tieriei. Deficitu nu se prevede! —

Budapesta, in 22 iuliu n. 1875.

Are ne'ntemeierea — óre-cine, de buna séma corupta de banii d-lui b. Wodianer, a ne scadá in „P. Lloyd” de astadi, pentrucá in miscamintele electorali din cerculu Oravitiei, am aperatu candidat'u lui Mangiuca, defaimandu pre — „alegetorii liberali” si mai vertosu pe unu „barbati parteculari onorabili.” „Mintiunósele faime si calumnie, ce se raspándira in cei din urma trei nri ai Albinei in acésta privintia, sunt chiar revoltatórie!” — Asiá??

Sunt faime mintiunóse si calumnie? — Ei bine, dati-ne in judecata; sciti ca judecátile sunt ale vóstre.

Sunt revoltatórie? — Ei bine revoltati-ve; cine ve opresce!

Noi cei de la „Albina,” n'am spriginitu candidat'u lui Mangiuca; ba inca am banuit'o.

Ceea-ce noi am aperatu, a fost dreptulu si legea; ceea-ce noi am atacatu si infertu, a fost scandalósele abusus si coruptiuni facute pe fáca, ér de domni corespondenti ai nostri insirate specialminte.

Facia de aceste — este o ticalosia colosale a celoru atacati cu date speciali, a vorbi de mintiuni si calumnie. Déca vreu se fie spalati de peccate, arete naintea judecatoriei competinti, ca — cele dise despre ei — nu sunt adeverate, ci scorniri maliitóse. Pana nu aréta acést'a, nu li ajungu nemic'a injurările contra Albinei si denunciările vomate in contra lui Babasiu — prin foi straine; pana atuncia ei, „onorabili” acei parteculari de

